
**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА»**

**Фінансова звітність згідно з МСФЗ
за дев'ять місяців 2022 року**

1. СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА» (далі - «Товариство») (код ЄДРПОУ 33718227) зареєстроване та здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України. Спочатку Товариство було створене як ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТОРГІВЕЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА «ПЕРСПЕКТИВА», зареєстроване Виконкомом Дніпропетровської міської ради 23 серпня 2005 року. Далі Товариство було перетворене у ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА» згідно рішень Загальних зборів учасників ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТОРГІВЕЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА «ПЕРСПЕКТИВА» (протокол № 07/07/24 від 24 липня 2007 року та № 08/01/28-01 від 28 січня 2008 року). 06 серпня 2009 року згідно рішень Загальних зборів акціонерів ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА» (протокол № 09/08/03-01 від 03 серпня 2009 року) ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА» перетворене у ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА». 23 квітня 2018 року на чергових загальних зборів акціонерів прийнято рішення про зміну типа з публічного на приватне (протокол чергових загальних зборів від 23.04.2018). Зміна типу товариство з публічного на приватне не є його перетворенням.

Основним видом діяльності Товариства є управління фінансовими ринками, зокрема організація торгівлі на фондовому ринку (код КВЕД 66.11). Ліцензія видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку рішення № 146 від 15.03.2018 р. на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку – діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку, термін дії необмежений; переоформлення відповідно до законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки, згідно рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 420 від 01.07.2021 р. (ліцензії на провадження діяльності на ринках капіталу – з організації торгівлі цінними паперами на регульованому фондовому ринку, з організації укладання деривативних контрактів на регульованому ринку деривативних контрактів, з організації торгівлі цінними паперами на фондовому багатосторонньому торговельному майданчику, з організації укладання деривативних контрактів на багатосторонньому торговельному майданчику деривативних контрактів, а також клірингової діяльності з визначення зобов'язань).

Юридична адреса та місцезнаходження Товариства: 49000, Україна, м. Дніпро, вул. Воскресенська, буд. 30.

Офіційна сторінка в Інтернеті: <http://fbp.com.ua>

Адреса електронної пошти : info@fbp.com.ua

Середня чисельність працівників за дев'ять місяців 2022 року становить 5 осіб.

Основною метою діяльності Біржі є створення організаційних, технологічних, інформаційних, правових та інших умов для збирання та поширення інформації стосовно попиту і пропозицій, проведення регулярних торгів фінансовими інструментами за встановленими правилами, централізованого укладення і виконання договорів щодо фінансових інструментів, у тому числі здійснення клірингу та розрахунків за ними, крім цінних паперів, та розв'язання спорів між членами Біржі. Прибуток Біржі спрямовується на її розвиток та не підлягає розподілу між її акціонерами.

2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

2. Загальна основа формування фінансової звітності

2.1. Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за дев'ять місяців 2022 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 01 січня 2022 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2022 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

2.2. Нові стандарти, роз'яснення та поправки до чинних стандартів

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 - «Посилання на Концептуальні засади»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесів» - «Посилання на концептуальні засади». Мета даних поправок - замінити посилання на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності», випущену в 1989 році, на посилання на «Концептуальні засади подання фінансових звітів», випущені в березні 2018 року, без внесення значних змін у вимоги стандарту.

Рада також додала виключення з принципу визнання в МСФЗ (IFRS) 3, щоб уникнути виникнення потенційних прибутків або збитків «2-го дня», для зобов'язань і умовних зобов'язань, які відносилися б до сфери застосування МСФЗ (IAS) 37 або Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Обов'язкові платежі», якби вони виникали в рамках окремих операцій.

У той же час Рада вирішила роз'яснити існуючі вимоги МСФЗ (IFRS) 3 щодо умовних активів, на які заміна посилань на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності» не вплине.

Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, і застосовуються перспективно.

Поправки до МСФЗ (IAS) 16 - «Основні засоби: надходження до використання за призначенням»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила документ «Основні засоби: надходження до використання за призначенням», який забороняє організаціям віднімати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від продажу виробів, вироблених в процесі доставки цього об'єкта до місця розташування та приведення його у стан, який потрібен для його експлуатації в залежності від намірів керівництва. Замість цього організація визнає надходження від продажу таких виробів, а також вартість виробництва цих виробів в прибутку чи збитку.

Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або пізніше цієї дати, і повинні застосовуватися ретроспективно до тих об'єктів основних засобів, які стали доступними для використання на дату початку (або після неї) самого раннього з представлених у фінансовій звітності періоду, в якому організація вперше застосовує дані поправки.

Очікується, що дані поправки не зроблять істотного впливу на Товариство.

Поправки до МСФЗ (IAS) 37 - «Обтяжливі договори - витрати на виконання договору»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 37, в яких роз'яснюється, які витрати організація повинна враховувати при оцінці того, чи є договір обтяжливим або збитковим.

Поправки передбачають застосування підходу, заснованого на «витратах, безпосередньо пов'язаних з договором». Витрати, безпосередньо пов'язані з договором на надання товарів або послуг, включають як додаткові витрати на виконання цього договору, так і розподілені витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Загальні і адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з договором і, отже, виключаються, окрім випадків, коли вони явним чином підлягають відшкодуванню контрагентом за договором.

Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або пізніше цієї дати. Товариство буде застосовувати дані поправки до договорів, за якими ще не виконало всі свої обов'язки на дату початку річного звітного періоду, в якому вперше будуть застосовані дані поправки.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» - дочірня організація, вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада по МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Відповідно до даної поправки дочірня організація, яка вирішує застосувати пункт D16 (а) МСФЗ (IFRS) 1, має право оцінювати накопичені курсові різниці з використанням сум, відображених у фінансовій звітності материнського підприємства, виходячи з дати переходу материнського підприємства на МСФЗ. Дана поправка також може бути застосована до асоційованим організаціям та спільним підприємствам, які вирішують застосовувати пункт D16 (а) МСФЗ (IFRS) 1.

Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або пізніше цієї дати. Допускається застосування до цієї дати.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода при проведенні «тесту 10%» в разі припинення визнання фінансових зобов'язань

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада по МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 9. В поправці пояснюються суми комісійної винагороди, які організація враховує при оцінці того, чи є умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання істотно відрізняються від умов первинного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між певним кредитором і позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачену або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Організація повинна застосовувати дану поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку.

Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або пізніше цієї дати. Допускається застосування до цієї дати.

Очікується, що дана поправка не зробить істотного впливу на Товариство.

Поправка до МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство» - оподаткування при оцінці справедливої вартості

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада по МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство». Дана поправка виключає вимогу в пункті 22 МСФЗ (IAS) 41 про те, що організації не включають до розрахунку грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням, при оцінці справедливої вартості активів, що належать до сфери застосування МСФЗ (IAS) 41.

Організація повинна застосовувати дану поправку перспективно щодо оцінки справедливої вартості на дату початку (або після неї) першого річного звітного періоду, що розпочався 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати.

Очікується, що дана поправка не зробить істотного впливу на Товариство.

2.3. Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу **МСФЗ (IFRS) 17 "Страхові контракти"**

У травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування», новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 вступить в силу, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 "Страхові контракти", який був випущений в 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (т.е. страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантії та фінансовим інструментам з умовами дискреційної участі. Є кілька винятків зі сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи все доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- Певні модифікації для договорів страхування з умовами прямої участі (Метод змінної винагороди).
- Спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

У червні 2020 року Рада випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 17. Мета поправок — допомогти організаціям впровадити Стандарт, не перешкоджаючи при цьому неналежним чином впровадженню або зменшуючи корисність інформації, що надається внаслідок застосування МСФЗ (IFRS) 17.

МСФЗ (IFRS) 17 набуває чинності в періоди, які починаються з 1 січня 2023 р. або після цієї дати, при цьому вимагається надати порівняльну інформацію. Допускається застосування до цієї дати за умови, що організація також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 на дату першого застосування МСФЗ (IFRS) 17 або до неї. Даний стандарт не застосовується до Товариства.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 - «Класифікація зобов'язань як короткострокових або довгострокових»

У січні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСФЗ (IAS) 1, в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових. У поправках пояснюється наступне:

- що розуміється під правом відстрочити врегулювання зобов'язань;
- право відстрочити врегулювання зобов'язань повинно існувати на кінець звітного періоду;
- на класифікацію зобов'язань не впливає ймовірність того, що організація виконає своє право відстрочити врегулювання зобов'язання;
- умови зобов'язання не впливатимуть на його класифікацію, тільки якщо похідний інструмент, вбудований в конвертоване зобов'язання, сам по собі є пайовим інструментом.

Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, і застосовуються ретроспективно. В даний час Товариство аналізує можливий вплив цих поправок на поточну класифікацію зобов'язань.

2.4. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

2.5. Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

В сучасних умовах, вживання карантинних заходів суттєво посилили попит на дистанційні послуги. Певною мірою, це стосується і попиту на дистанційні послуги щодо доступу до конкурентних торгів фінансовими інструментами, тобто послуги, які надає фондова біржа та торговці цінними паперами-члени біржі.

Незалежно від ступеню жорсткості карантинних обмежень, Товариство продовжує надавати всі необхідні сервіси та послуги в режимі онлайн. Торговельна система біржі, незалежно від форми доступу працівників та учасників біржових торгів, функціонує в звичному надійному режимі. Чистий прибуток, отриманий Товариством у попередньому звітному періоді, 2021-му році - 77 тис. грн. У Товариства наявні достатні грошові кошти для покриття короткострокових потреб та для виконання своїх зобов'язань у встановлені строки. Товариству не потрібно домовлятися з кредиторами про реструктуризацію зобов'язань та не потрібно зменшувати його операційні витрати. Товариству не потрібно звертатись за фінансовою підтримкою до учасників Товариства для забезпечення нормальної діяльності Товариства.

У зв'язку з вищенаведеним, а також враховуючи, що Товариство регулярно здійснює аналіз економічної ситуації в країні, керівництво Товариства дійшло висновків, що суттєвої невизначеності щодо можливості Товариства продовжувати свою діяльність на період, як мінімум 12 місяців з дати подання цієї фінансової звітності, не існує.

Разом з тим, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України виникла суттєва невизначеність щодо можливості Товариства продовжувати свою діяльність на період, як мінімум 12 місяців з дати подання цієї фінансової звітності, що в свою чергу зумовило необхідність переглянути здатність Товариства продовжувати діяльність на безперервній основі, про що було розкрито у розділі 8.6. Ризики під час воєнного стану.

Попри на те, станом на дату звітності ми не маємо намірів припиняти чи суттєво згортати господарську діяльність Товариства.

Це дає підстави управлінському персоналу стверджувати, що не тільки на наступні 12 місяців, діяльність Товариства буде безперервною.

2.6. Рішення про затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність Товариства затверджена до випуску (з метою оприлюднення) керівником Товариства 13 жовтня 2022 року. Ні учасники Товариства, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження до випуску.

2.7. Звітний період фінансової звітності

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається дев'ять місяців 2022 року, тобто період з 01 січня по 30 вересня 2022 року.

2.8. Концепція суттєвості у фінансовій звітності

Концепція суттєвості у фінансовій звітності визначається в МСФЗ 1. Згідно зі стандартом суттєві пропуски чи помилки мають місце тоді, коли можуть поодиноці або все разом вплинути на господарські рішення, що приймаються користувачами фінансової звітності на її основі. Цей принцип може застосовуватися і стосовно агрегування фінансової інформації та її розкриття. Визначення суттєвості у фінансовій звітності ґрунтується на низці чинників, серед яких значаться: специфіка діяльності організації, правова й економічна ситуація, якість систем бухгалтерії та внутрішнього контролю. В основу для визначення порога суттєвості Товариством обрано власний капітал, відсоток вартості обраної основи (тобто порогом суттєвості) є 1 %. Якщо значення необхідних коригувань, які потребують МСФЗ, в межах від 0% до 1% від власного капіталу, то такий вплив визнається не суттєвим та не потребує відображення у обліку.

3. Суттєві положення облікової політики

3.1. Основа (або основи) оцінки, застосована при складанні фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю основних засобів на дату першого застосування МСФЗ відповідно до МСФЗ 1

«Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності», коли ця справедлива вартість може бути використана як доцільна собівартість, та оцінки за справедливою вартістю окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

3.2. Загальні положення щодо облікових політик

3.2.1. Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ.

3.2.2. Інформація про зміни в облікових політиках

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

3.2.3. Форма та назви фінансових звітів

Фінансова звітність Товариства складена у форматі, що був затверджений Наказом Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013, який базується на принципах МСФЗ, але має певний перелік особливостей у частині обов'язкового змісту та формату звітності, який не може бути відкоригований з урахуванням особливостей господарської діяльності суб'єкта господарювання. Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Склад звітності: «Баланс» (звіт про фінансовий стан) станом на 30.09.2022 р., «Звіт про фінансові результати» за дев'ять місяців 2022 року, «Звіт про рух грошових коштів» за дев'ять місяців 2022 року, «Звіт про власний капітал» за дев'ять місяців 2022 року, Примітки до фінансової звітності за дев'ять місяців 2022 року.

3.2.4. Методи подання інформації у фінансових звітах

Згідно з затвердженою формою Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі «функції витрат» або «собівартості реалізації», згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

3.3. Облікові політики щодо фінансових інструментів

3.3.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Товариство визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі, коли і тільки коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Товариство оцінює їх за їхньою справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) операційні витрати, які безпосередньо належить до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Витрати на здійснення операцій, які безпосередньо стосуються придбання фінансових активів або фінансових зобов'язань, які відображаються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки через прибуток або збиток, визнаються негайно у складі звіту про сукупні доходи.

Справедлива вартість означає суму, на яку може бути обміняний актив або виконане зобов'язання за угодою між добре проінформованими, зацікавленими та незалежними сторонами. Справедлива вартість є поточною ціною покупця для фінансових активів та поточною ціною продавця для фінансових зобов'язань, які котируються на активному ринку.

Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо котирувальні ціни регулярно повідомляються фондовою біржею чи іншою установою, і якщо такі ціни відображають фактичні та регулярні ринкові угоди між незалежними сторонами.

Облікова політика щодо подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних розділах облікової політики.

3.3.2. Класифікація фінансових активів

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що надалі оцінюються за амортизованою собівартістю, справедливою вартістю через інший сукупний дохід або справедливою вартістю через прибуток або збиток, на основі обох таких критеріїв:

- бізнес-моделі суб'єкта господарювання з управління фінансовими активами; та
- установленими договором характеристиками грошових потоків за фінансовим активом.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; та
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, та
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Основна сума – це справедлива вартість фінансового активу при первісному визнанні.

Проценти складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування та витрати, а також із маржі прибутку.

Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

3.3.3. Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводитися в національній валюті та в іноземній валюті.

Іноземна валюта – це валюта інша ніж функціональна валюта, яка визначена в п. 2.4. цих Приміток.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Первісна оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, подальша оцінка здійснюється за амортизованою собівартістю.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

3.3.4. Позики та дебіторська заборгованість

Позики та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, які не котируються на активному ринку. Після первісної оцінки позики та дебіторська заборгованість обліковуються за амортизованою вартістю з використанням ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під знецінення. Амортизована вартість розраховується з урахуванням знижок або премій, що виникли при придбанні, і включає комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, і витрати по здійсненню угоди. Доходи і витрати, що виникають при припиненні визнання активу у фінансовій звітності, при знеціненні та нарахування амортизації, визнаються у звіті про сукупні прибутки та збитки.

Товариство у своєму обліку та звітності розрізняє наступні види дебіторської заборгованості:

- дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги;
- дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами;
- дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів;
- дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків;
- інша поточна дебіторська заборгованість;
- довгострокова дебіторська заборгованість.

Товариство оцінює вплив ефекту вартості грошових коштів у часі на статті короткострокової дебіторської заборгованості, як несуттєвий, тому враховує її за номінальною вартістю.

Довгострокова дебіторська заборгованість обліковується згідно із вищевикладеними принципами за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим активом значного зростання з моменту первісного визнання.

Дебіторська заборгованість за продукцію товари, роботи, послуги

До складу дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги Товариство відносить дебіторську заборгованість за вже реалізовані фінансові інвестиції та надані роботи або послуги (виручку за якими вже відображено), не оплачені покупцями.

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками за виданими авансами Товариство відносить дебіторську заборгованість, що утворилася в результаті того, що постачальникам були виплачені грошові кошти, а продукція, товари, роботи або послуги ще не були отримані Товариством.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом Товариство відносить дебіторську заборгованість фінансових і податкових органів, а також переплату за податками, зборами та іншими платежами до бюджету, Товариство веде облік у розрізі окремих податків, платежів та зборів.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками з нарахованих доходів Товариство відносить дебіторську заборгованість по сумі нарахованих дивідендів, відсотків, роялті, що підлягають надходженню.

Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками із внутрішніх розрахунків Товариство відносить дебіторську заборгованість, що виникає у результаті операцій із пов'язаними сторонами, такими, як учасники або засновники Товариства.

Інша поточна дебіторська заборгованість

До складу іншої поточної дебіторської заборгованості Товариство відносить дебіторську заборгованість за договорами безвідсоткової поворотної фінансової допомоги та іншу дебіторську заборгованість.

Короткострокова дебіторська заборгованість обліковується як простий борговий інструмент за амортизованою вартістю із застосуванням ефективної ставки при її розрахунку. Критерій договірних грошових потоків покликаний запобігти обліку за амортизованою вартістю більш складних фінансових інструментів, які містять характеристики, які не притаманні простим борговим інструментам і які наражають Товариство на ризики, відмінні від лише простих відсоткових ставок та кредитного ризику. Товариством розраховується теперішня вартість за формулою:

$$PV=FV \cdot K,$$

де FV-майбутня виплата,

K-коефіцієнт дисконтування.

Коефіцієнт дисконтування розраховується по формулі:

$$K=1/(1+i)^n,$$

де i-ставка дисконтування,

n-кількість періодів, протягом яких погашається борг.

Для дисконтування іншої дебіторської заборгованості, Товариство використовує ставки дисконтування на рівні середньозваженої відсоткової ставки строкових депозитів суб'єктів господарювання за даними статистичної звітності банків України, розміщеними на сайті НБУ (<https://www.bank.gov.ua>).

У випадку, якщо ефективна ставка відсотка при такому обліку буде наближеною до нуля, та вплив суми дисконту на фінансову звітність буде не суттєвим, Товариство вважає за доцільне в договірних грошових потоках, на короткострокову дебіторську заборгованість не відображати суму дисконту у фінансовій звітності.

Довгострокова дебіторська заборгованість

До складу довгострокової дебіторської заборгованості Товариство відносить всю дебіторську заборгованість строк погашення якої більше ніж 12 місяців. Подальший облік такої заборгованості відбувається за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

3.3.5. Фінансові інвестиції в асоційовані та дочірні Товариства

До інвестицій в асоційовані та дочірні Товариства належать акції, корпоративні права та інші цінні папери з нефіксованим прибутком емітентів, які відповідають визначенням асоційованої або дочірньої Товариства, за винятком таких цінних паперів, що придбані та/або утримуються виключно для продажу протягом 12 місяців з дати придбання.

Асоційоване підприємство – це суб'єкт господарювання, на який інвестор має суттєвий вплив.

Суттєвий вплив – це повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики об'єкта інвестування, але не контроль чи спільний контроль таких політик. Керівництвом Товариства визначено, що суттєвий вплив на підприємство можливий при володінні більш, ніж 20% капіталу товариства.

Дочірнє підприємство – товариство, в тому числі неакціонерне товариство, яке контролюється іншим суб'єктом господарювання – материнським товариством.

Контроль – право визначати фінансову та операційну політику підприємства з метою отримання вигод від його діяльності. Керівництвом Товариства визначено, що контроль над підприємством можливий при володінні більш, ніж 50% капіталу товариства.

Товариство обліковує інвестиції у дочірні, та асоційовані підприємства згідно з методом участі в капіталі. При первісному визнанні інвестиції в асоційоване або дочірнє підприємство визнається за собівартістю і згодом її балансова вартість збільшується або зменшується для визнання частки інвестора в прибутку або збитку об'єкта інвестування після дати придбання. Частка інвестора в прибутку або збитку об'єкта інвестування визнається в прибутку або збитку інвестора. Виплати, отримані від об'єкта інвестування, зменшують балансову вартість інвестиції.

3.3.6. Справедлива вартість

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Товариством, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування. Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгуються на активному ринку, оцінюється за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана від продажу чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Товариство:

- (а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками;
- (б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань ключовому управлінському персоналу; та
- (в) ринкові ризики, включаючи тривалість схильності до конкретного ринкового ризику (або ризиків), що виникає у зв'язку з фінансовими активами і фінансовими зобов'язаннями, та по суті є рівнозначними. Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтова них грошових потоків або моделі, що ґрунтуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення.

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином:

- (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань;
- (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та
- (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

Перехід з рівня на рівень ієрархії справедливої вартості вважається таким, що мав місце станом на кінець звітного періоду.

Якщо зменшення справедливої вартості доступного для продажу фінансового активу визнано в іншому сукупному прибутку, і при цьому має місце об'єктивне свідчення знецінення активу, то накопичений

збиток, визнаний у складі іншого сукупного доходу, повинен бути виключений зі складу капіталу і визнаний у прибутку чи збитку як коригування при декласифікації, навіть якщо визнання фінансового активу не було припинено.

Сума накопиченого збитку, виключена з капіталу і визнана у прибутку чи збитку, являє собою різницю між витратами на придбання активу (за вирахуванням отриманих виплат основної суми та амортизації) та поточною справедливою вартістю, від знецінення цього фінансового активу, раніше визнаного в прибутку чи збитку.

Збитки від зменшення корисності, визнані у складі прибутку або збитку для інвестиції в інструмент власного капіталу, класифікований як наявний для продажу, не слід сторнувати з відображенням переоцінки як прибутку чи збитку.

Якщо у наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту класифікованого як наявний для продажу, збільшується, і це збільшення можна об'єктивно віднести до події, що трапилася після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення слід сторнувати, причому сума сторнування визначається у прибутку чи збитку.

Якщо є об'єктивне свідчення наявності збитку від зменшення корисності інструмента власного капіталу (який не має котирування і не обліковується за справедливою вартістю, оскільки його справедливую вартість не можна достовірно оцінити), то сума збитку від зменшення корисності оцінюється як різниця між балансовою вартістю фінансового активу та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтова них за поточною ринковою нормою прибутку для подібного фінансового активу. Такі збитки від знецінення корисності не слід сторнувати.

3.3.7. Витрати на проведення операції

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Додаткові витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премії або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

3.3.8. Амортизована вартість

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

3.3.9. Метод ефективної процентної ставки

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікувального терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процента ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи

дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

3.3.10. Знецінення фінансових активів

МСФЗ 9 вимагає створення резервів під очікувані кредитні збитки, тобто збитки від знецінення, яке може статися в майбутньому, навіть з мінімальною ймовірністю. На кожну звітну дату Товариство визначає, чи не зазнав кредитний ризик значного зростання з моменту первісного визнання.

Ознаками зростання кредитного ризику можуть бути:

- погіршення ситуації на ринку;
- збільшення факторів галузевого ризику;
- погіршення фінансового стану емітента;
- порушення порядку платежів;
- висока ймовірність банкрутства емітента;
- визнання зниження кредитного рейтингу рейтинговим агентством.

Концепції очікуваних кредитних збитків обумовлена підвищеними ризиками світової фінансової системи. Рада з МСФЗ реалізувала у МСФЗ 9 модель очікуваних кредитних збитків, згідно з якою очікувані кредитні збитки визнаються у фінансовій звітності як резерв.

Кредитний збиток – різниця між передбаченими договором грошовими потоками, що належать організації, і грошовими потоками, які вона очікує отримати. Якщо фактор часу істотний, то очікувані грошові потоки дисконтуються за первісною ефективною ставкою процента.

Порядок знецінення, реалізований у МСФЗ 9, застосовується до фінансових активів, що обліковуються:

- за амортизованою вартістю за моделлю ефективної ставки процента;
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (крім інвестицій у часткові інструменти).

Якщо фінансовий актив обліковується за амортизованою вартістю. Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки створюється за рахунок прибутків і збитків і зменшує балансову вартість фінансового активу у звіті про фінансовий стан.

Якщо фінансовий актив обліковується за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки також створюється за рахунок прибутків і збитків, але відноситься до кредиту власного капіталу (через інший сукупний дохід). Це також відображається як дохід у іншому сукупному доході. Таким чином, оціночний резерв не зменшує балансову вартість фінансового активу у звіті про фінансовий стан, а обліковується як один із резервів власного капіталу.

Для торгової дебіторської заборгованості та контрактних активів Товариством застосовується спрощений підхід щодо визначення очікуваних кредитних втрат, який передбачає, що резерв на будь-яку звітну дату розраховується шляхом розгляду можливих дефолтів протягом усього терміну дії фінансового активу. Товариство використовує матрицю резервування для визначення розрахунку резерву під очікувані кредитні збитки. Для розрахунку коефіцієнта дефолту дебіторська заборгованість була класифікована за однорідними групами за подібністю кредитного ризику, і статистикою заборгованості в минулих періодах. Матриця резервування ґрунтується на історичних спостереженнях кредитних втрат і коригується з урахуванням прогнозних оцінок (специфічних для позичальників і загальних економічних умов).

Коефіцієнти дефолту:

- від 0 до 90 днів - 0,1%
- від 90 днів до 365 днів – 5%
- більше 365 днів – 100 %

ПрАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА»**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ****ЗА ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ 2022 РОКУ***(у тисячах українських гривень)*

Товариство відносно банківських депозитів має наступну модель розрахунку збитку від знецінення фінансового активу:

- при розміщенні депозиту в банку з високою надійністю (інвестиційний рівень рейтингу uaAAA., uaAA., uaA. та банки, що мають прогноз «стабільний», що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитків розраховується в залежності від строку та умов розміщення :
 - від 1 до 3-х місяців – розмір збитку складає 0 %
 - від 3-х місяців до 1 року – розмір збитку складає 1%
 - від 1 року та більше – розмір збитку складає 2 %
- при розміщенні депозиту в банку з більш низьким кредитним рейтингом (спекулятивний рівень рейтингу, що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитків розраховується у розмірі 10% від суми вкладу в залежності від розміру ризиків.

Для іншої дебіторської заборгованості

Розрахунок очікуваних кредитних збитків здійснюється в декілька етапів. На першому етапі визначається рівень кредитного ризику. На другому етапі визначається очікувані суми недоотримання грошових потоків в залежності від рівня кредитного ризику та ризику настання дефолту. На третьому етапі здійснюється розрахунок резерву під очікувані кредитні збитки.

Розрахунок кількості балів за факторами ризику

№ з/п	Фактор	Бал
1	Внутрішній кредитний рейтинг позичальника (своєчасність виконання зобов'язань в минулих періодах)	0 - своєчасно 1 - не своєчасно
2	Перенесення строків погашення заборгованості	0 - не було 1 - було
3	Прибуткова/збиткова діяльність позичальника за попередній рік	0 - прибуткова 1 - збиткова або відсутні дані
Загальна сума балів:		

Визначення рівня кредитного ризику

Кількість балів	Рівень кредитного ризику
Від 0 до 1	Низький кредитний ризик
Від 1 до 2	Середній кредитний ризик
Більше 2	Високий кредитний ризик

Розрахунок недоотриманого грошового потоку

Рівень кредитного ризику	Відсоток недоотриманого грошового потоку від загального грошового потоку	Ризик настання дефолту, %	Договірний грошовий потік, грн.	Очікувана сума недоотриманого грошового потоку
1	2	3	4	5 = 2*3*4
Низький кредитний ризик	10%	7%	За умовами договору	
Середній кредитний ризик	30%	30%	За умовами договору	
Високий кредитний ризик	50%	70%	За умовами договору	

Для 2022 року додаємо по 2 % за рахунок коронавірусу та 3 % за рахунок воєнного стану.

3.3.11. Активи, що обліковуються за амортизованою вартістю

До фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю Товариство відносить дебіторську заборгованість, грошові кошти, депозити та державні цінні папери стосовно яких прийнято рішення утримувати до погашення.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим активом значного зростання з моменту первісного визнання або окремо по кожному фінансовому активу, на індивідуальній основі, який окремо є суттєвим, або на сукупній основі фінансових активів, які окремо не є суттєвими.

Товариство може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим активом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий актив має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату.

У випадку фінансового активу, що є кредитно-знеціненим станом на звітну дату, але не є придбаним або створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом, Товариство оцінює очікувані кредитні збитки як різницю між валовою балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом. Будь-яке коригування визнається в прибутку або збитку як прибуток або збиток від зменшення корисності.

3.3.12. Рекласифікація

Товариство:

- * не повинно рекласифікувати похідний інструмент з категорії інструментів, «Оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку», протягом періоду володіння ним або поки цей інструмент знаходиться в обігу;
- * не повинно рекласифікувати будь-який фінансовий інструмент з категорії «Оцінюється за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку», якщо після первісного визнання такий фінансовий інструмент був визначений підприємством як "оцінюваний за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку»; і
- * може, якщо фінансовий актив більше не утримується з метою продажу або викупу в короткостроковій перспективі (незважаючи на те що такий фінансовий актив міг бути придбаний або прийнятий, головним чином, з метою продажу або викупу в короткостроковій перспективі), рекласифікувати такий фінансовий актив з категорії «оцінюваних за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку», за умови виконання умов, викладених у МСФЗ 9.

Підприємство не повинно рекласифікувати будь-який фінансовий інструмент в категорію «Оцінюється за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку» після первісного визнання.

3.3.13. Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість – це фінансове зобов'язання, що визначається як заборгованість Товариства перед іншими особами, яку Товариство зобов'язано погасити.

Класифікація фінансових зобов'язань

Товариство здійснює класифікацію всіх фінансових зобов'язань як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

1. фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Такі зобов'язання, включаючи похідні інструменти, що є зобов'язаннями, надалі оцінюються за справедливою вартістю.
2. фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або МСФЗ 9 або МСФЗ 13 в разі застосування підходу подальшої участі.
3. договорів фінансової гарантії. Після первісного визнання емітент такого договору (якщо не застосовується підпункт 1 або 2) надалі оцінює його за більшою з таких сум:
 - сумою резерву під збитки, і
 - первісно визнаною сумою за вирахуванням, за потреби, сукупного розміру доходу, визнаного згідно з принципами МСФЗ 15.
4. зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової. Емітент такого зобов'язання надалі оцінює його за більшою з таких сум:
 - сумою резерву під збитки;
 - первісно визнаною сумою за вирахуванням, за потреби, сукупного розміру доходу, визнаного згідно з принципами МСФЗ 15.
5. умовної компенсації, визнаної набувачем при об'єднанні бізнесу, до якого застосовується МСФЗ 3. Така умовна компенсація надалі оцінюється за справедливою вартістю з визнанням змін у прибутку або збитку.

Товариство оцінює вплив ефекту вартості грошових коштів у часі на статті короткострокової кредиторської заборгованості, як несуттєвий, тому враховує її за номінальною вартістю.

Довгострокова кредиторська заборгованість обліковується згідно із вищевикладеними принципами за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

До складу кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги Товариство відносить кредиторську заборгованість за вже придбані фінансові інвестиції чи інші активи та отримані роботи або послуги (витрати за якими вже відображено), ще не оплачені Товариством.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом Товариство відносить кредиторську заборгованість Товариства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників Товариства. Товариство веде облік у розрізі окремих податків, платежів та зборів.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування Товариство відносить кредиторську заборгованість за відрахуванням на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхування майна підприємства та індивідуальне страхування його працівників.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці Товариство відносить кредиторську заборгованість з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками за одержаними авансами

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками за одержаними авансами Товариство відносить кредиторську заборгованість, що утворилася в результаті того, що Товариством були

отримані грошові кошти від покупців, а продукція, товари, роботи або послуги ще не були відвантажені, виконані або надані.

Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками із внутрішніх розрахунків Товариство відносить кредиторську заборгованість, що виникає у результаті операцій із пов'язаними сторонами, такими як учасники або засновники Товариства.

Інші поточні зобов'язання

До складу інших поточних зобов'язання Товариство відносить всю іншу кредиторську заборгованість, яка не була віднесена до інших категорій.

Інші довгострокові зобов'язання

До складу довгострокової кредиторської заборгованості Товариство відносить всю кредиторську заборгованість, строк погашення якої більше через 12 місяців. Подальший облік такої заборгованості відбувається за принципами, наведеними вище.

3.3.14. Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Припинення визнання фінансових активів

Товариство припиняє визнання фінансових активів коли:

- активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або
- Товариство передало права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклало угоду про передачу, і при цьому

(i) Товариство передало в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або

(ii) Товариство не передало та не залишило в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинило здійснювати контроль. Контроль вважається збереженням, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення терміну погашення відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим же кредитором на суттєво відмінних умовах або у разі внесення істотних змін в умови існуючого зобов'язання, визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про сукупні прибутки та збитки за період.

3.3.15. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Товариство має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно.

3.4. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

3.4.1. Визнання та оцінка основних засобів

Товариство визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 20 000 грн.

Первісно Товариство оцінює основні засоби за собівартістю. У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу та чистої суми, перерахованої до переоціненої суми активу. Дооцінка, яка входить до складу власного капіталу, переноситься до нерозподіленого прибутку, коли припиняється визнання відповідного активу.

3.4.2. Подальші витрати

Товариство не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на щоденне обслуговування, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку, коли вони понесені. В балансовій вартості об'єкта основних засобів визнаються такі подальші витрати, які задовольняють критеріям визнання активу.

3.4.3. Амортизація основних засобів

Амортизація основних засобів нараховується за прямолінійним методом протягом очікуваного терміну корисного використання відповідних активів. При розрахунку амортизації були використані наступні терміни корисного використання активів (у роках):

Комп'ютерна техніка	3-5
Офісні меблі та обладнання	5-15
Інші	5-15

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

3.4.4. Нематеріальні активи

Товариство використовує модель обліку нематеріальних активів за собівартістю. Ця модель передбачає, що нематеріальний актив після визнання обліковується за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Для кожного нематеріального активу визначено термін корисної експлуатації. Ліквідаційна вартість нематеріальних активів дорівнює нулю. Вартість нематеріального активу з кінцевим терміном експлуатації, що підлягає амортизації, розподіляється на систематичній основі протягом терміну його корисної експлуатації. Амортизація починається, коли актив є придатним для використання. Амортизація припиняється на дату, що настає раніше: або на дату, коли актив класифікується як такий, що утримується для продажу, або на дату, коли припиняється визнання активу. Товариство до нематеріальних активів застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації

Нематеріальні активи Товариства включають переважно програмне забезпечення та комп'ютерні програми, що використовуються для здійснення професійної діяльності Товариства, та ліцензії на ліцензований вид діяльності.

При розрахунку амортизації були використані наступні терміни корисного використання активів (у роках):

Комунікаційне програмне забезпечення	10
Системне програмне забезпечення	10
КП «Система електронних торгів»	20
Ліцензії	10

Очікувані терміни корисного використання та методи нарахування амортизації переглядаються у кінці кожного звітного року. У випадку необхідності проводяться відповідні зміни в оцінках, щоб врахувати їх ефект у майбутніх звітних періодах.

3.4.5. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожну звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю згідно з МСБО 16. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу (за винятком гудвілу) в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

3.5. Облікові політики щодо оренди

Товариство з 01.01.2019 року застосовує МСФЗ 16 «Оренда» по відношенню до всіх договорів оренди. Товариство вирішило скористатися виключеннями, дозволеними МСФЗ 16 «Оренда» до короткострокової оренди та оренди з низькою вартістю активів, та визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Станом на звітну дату фінансової оренди Товариство не має.

3.6. Облікові політики щодо податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Товариства за податками розраховуються з використанням податкових ставок, чинних (або в основному чинних) на дату балансу. У зв'язку з відсутністю тимчасових різниць, відстрочені податки не розраховуються.

3.7. Облікові політики щодо інших активів та зобов'язань

3.7.1. Забезпечення

Забезпечення визнаються, коли Товариство має теперішню заборгованість (юридичну або конструктивну) внаслідок минулої події, існує ймовірність (тобто більше можливо, ніж неможливо), що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

3.7.2. Виплати працівникам

Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпустки.

3.7.3. Пенсійні зобов'язання

Відповідно до українського законодавства, Товариство утримує внески із заробітної плати працівників до Пенсійного фонду. Поточні внески розраховуються як процентні відрахування із поточних нарахувань заробітної платні, такі витрати відображаються у періоді, в якому були надані працівниками послуги, що надають їм право на одержання внесків, та зароблена відповідна заробітна платня.

3.8. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

3.8.1 Доходи та витрати

Доходи та витрати визнаються за методом нарахування.

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу товарів та надання послуг визнається згідно вимогам МСФЗ (IFRS) 15. Для визнання доходу Товариство використовує п'яти етапну модель за МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Дохід від надання послуг відображається в момент виникнення незалежно від дати надходження коштів і визначається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

а) Товариство передало покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;

б) за Товариством не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;

в) суму доходу можна достовірно оцінити;

г) ймовірно, що до Товариства надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією; та

г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дивіденди визнаються доходом, коли встановлено право на отримання коштів.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

3.8.2. Витрати за позиками

Витрати за позиками, які не є частиною фінансового інструменту та не капіталізуються як частина собівартості активів, визнаються як витрати періоду. Товариство капіталізує витрати на позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частина собівартості цього активу.

3.8.3. Операції з іноземною валютою (у разі наявності)

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну НБУ на дату балансу. Немонетарні статті в іноземній валюті, які оцінюються за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю відображаються за курсом на дату проведення оцінки. Курсові різниці, що виникли при перерахунку за монетарними статтями, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Товариство використовувало обмінні курси на дату балансу:

	<u>30.09.2022</u>	<u>01.01.2022</u>
Гривня/ 1 долар США	36,5686	27,2782
Гривня/1 євро	35,5611	30,9226

4. Умовні зобов'язання та активи

Товариство не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Товариство не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

5. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Товариство здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких

приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Товариства інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

5.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Товариства застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Товариства посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

а) вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;

б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Товариства враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Операції, що не регламентовані МСФЗ відсутні.

5.2. Судження щодо справедливої вартості активів Товариства

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

5.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Керівництво Товариства вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та

б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Товариства використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офери і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

5.4. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Керівництво Товариства застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших

факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Товариства фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

5.5. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів

Коштів розміщених в банках, які знаходяться в стадії ліквідації немає.

Товариство станом на кожну звітну дату оцінює резерв під очікувані кредитні збитки за фінансовим активом, зокрема за дебіторською заборгованістю, з застосуванням спрощеного підходу з використанням матриці резервування у розмірі відповідного відсотку.

6. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТІСТІ

6.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Нижче описані методики та припущення, за допомогою яких було визначено справедливую вартість активів і зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю у фінансовій звітності, а також статей, які не оцінюються за справедливою вартістю в звіті про фінансовий стан, але справедлива вартість яких розкривається.

Активи, справедлива вартість яких приблизно дорівнює їх балансовій вартості

У випадках фінансових активів і фінансових зобов'язань, які є ліквідними або мають короткий термін погашення (короткострокові), допускається, що їх справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості, за вирахуванням збитку від знецінення. Дане припущення також застосовується до вкладів до запитання та депозитів без встановленого терміну погашення.

Фінансові активи і фінансові зобов'язання, що обліковуються за амортизованою вартістю

Справедлива вартість фінансових інструментів, що обліковуються за амортизованою вартістю, та не котируються на ринку, тобто дебіторська та кредиторська заборгованості контрагентів, грошові кошти, депозити, інші фінансові активи та зобов'язання, оцінюються за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, існуючих на звітну дату по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення;

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вихідні дані
Боргові цінні папери (державні цінні папери) призначені для продажу	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату	Ринковий, Дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, справедлива вартість за даними НБУ, дисконтовані потоки грошових коштів

	оцінки		
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату оцінки	Ринковий, витратний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовуються ціни закриття біржового торгового дня, судження щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків

6.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток

Протягом дев'яти місяців 2022 року Товариство не використовувало закрити вхідні данні (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості, які вплинули на прибуток/збиток у звітному періоді.

6.3. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Ієрархія справедливої вартості фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю:

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	Дата оцінки	30.09.22	01.01.22	30.09.22	01.01.22	30.09.22	01.01.22	30.09.22
Інвестиції в інструменти капіталу (частка в статутному капіталі, тис. грн.)	-	-	-	-	-	-	-	-

6.4. Переміщення між 1-м та 2-м рівнями ієрархії справедливої вартості

У звітному періоді переведень між рівнями ієрархії не було.

6.5. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії

Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії звітному періоді, дев'ять місяців 2022 року, у Товариства відсутній.

6.6. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Справедлива вартість фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, в порівнянні з їх балансовою вартістю:

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	30.09.22	01.01.22	30.09.22	01.01.22

ПРАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА»
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ 2022 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

Інші довгострокові фінансові інвестиції	-	-	-	-
---	---	---	---	---

Справедлива вартість фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю в звіті про фінансовий стан (обліковуються за амортизованою вартістю), але справедлива вартість яких розкривається:

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	30.09.22	01.01.22	30.09.22	01.01.22
Грошові кошти та їх еквіваленти	17668	16 137	17668	16 137
Торговельна дебіторська заборгованість	350	307	350	307
Інша поточна дебіторська заборгованість	12 155	12 958	11 940	12 727
Торговельна кредиторська заборгованість	35	20	35	20
Інша поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	-

Керівництво Товариства вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

7. Розкриття інформації, що підтверджує статті подані у фінансових звітах

7.1. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів за дев'ять місяців 2022 року був наступним:

	КП «Система електронн их торгів»	Комунікацій не програмне забезпеченн я	Системне програмне забезпечен ня	Ліцензії	Всього
Первісна вартість					
на 01.01.2022р.	20776	740	107	3	21626
надійшло	-	-	-	-	-
вибуло	-	-	-	-	-
на 30.09.2022р.	20776	740	107	3	21626
Знос на					
01.01.2022р.	6553	699	106	-	7358
нараховано	779	6	-	-	785
вибуло	-	-	-	-	-
на 30.09.2022р.	7332	705	106	-	8143
Балансова вартість:					
на 01.01.2022 р.	14223	41	1	3	14268
на 30.09.2022 р.	13444	35	1	3	13483

У Звіті про сукупний дохід нараховану амортизацію нематеріальних активів 785 тис. грн. відображено у статті «Собівартість реалізованої продукції (товарі, робіт, послуг)».

Програмний комплекс КП «Система електронних торгів», продовжує використовуватись, є основним та завдяки йому Товариство отримувало та планує надалі отримувати дохід. Управлінський персонал вважає, що балансова вартість програмного комплексу, яка продовжує використовуватись, дорівнює справедливій вартості.

Первісна вартість компонентів КП «Система електронних торгів», які використовуються Товариством станом на 30.09.2022 року складає 20 776 тис. грн., залишкова (балансова) вартість складає 13 444 тис. грн., період амортизації, що залишився, становить 183 місяців.

Товариство, у разі існування, повинно розкривати інформацію щодо нематеріальних активів з обмеженим правом володіння та заставлених як забезпечення, і суму договірних зобов'язань щодо придбання нематеріальних активів.

Станом на 30.09.22 на балансі Товариства відсутні нематеріальні активи з обмеженим правом володіння та заставлених як забезпечення зобов'язань, і немає договірних зобов'язань щодо придбання нематеріальних активів.

Інформація про вартість нематеріальних активів наведена в порівнянні з початком періоду. У порівнянні з аналогічним попереднім звітним періодом, дев'ять місяців 2021 року, Товариство не придбавало та не відчужувало нематеріальні активи. Сума нарахованої амортизації за дев'ять місяців 2021 року складає 785 тис. грн. та за дев'ять місяців 2022 року складає 785 тис. грн.

З метою визначення, чи зменшилася корисність нематеріального активу, Товариство застосовує МСБО 36.

МСБО 36 не вимагає від суб'єкта господарювання формальної оцінки суми очікуваного відшкодування, якщо ознак потенційного збитку від зменшення корисності немає.

Наприкінці звітної періоду Товариство провело аналіз - чи є ознаки того, що корисність активу КП «Система електронних торгів» може зменшитися, приймаючи до уваги зовнішні та внутрішні джерела інформації, як того вимагає п. 12 МСБО 36. Інші ознаки того, що корисність активу може зменшитися не ідентифіковано.

За результатами аналізу на наявність ознак зменшення корисності активу встановлено: відсутні видимі ознаки того, що вартість активу зменшилася протягом періоду більше, ніж очікувалося, внаслідок плину часу та звичайного використання; протягом звітної періоду не відбулися зміни у технологічному, економічному або правовому оточенні Товариства зі значним негативним впливом (не зважаючи на пандемію Covid-19 та введення з 24.02.2022 року воєнного стану, дохід Товариства за дев'ять місяців 2022 року від надання послуг у порівнянні з аналогічним періодом, дев'ять місяців 2021 року, зменшився на 1 тис. грн., попит на послуги Товариства залишається сталим); ринкові ставки відсотка, на які зазвичай орієнтується Товариство, порівняно з початком 2022 року (коливання у періоді до уваги не беруться) збільшилися несуттєво, збереглися на попередньому рівні або дещо зменшилися (попри підвищення облікової ставки НБУ 03.06.2022 – з 9% до 25%, що має на меті зменшення впливу девальваційних та інфляційних процесів в умовах воєнного стану, середні ставки за новими депозитами зросли несуттєво - з 5% до 8,1%, за довгостроковими кредитами – з 14% до 15,3%), середньомісячні ставки доходності на первинному ринку за короткостроковими ОВДП – зросли з 10,9% до 12,0%), отже збільшення не вплине на розмір ставки дисконту та малоймовірно, що відбудеться суттєве зменшення суми очікуваного відшкодування, оскільки з тією ж ймовірністю відбудеться збільшення майбутніх грошових потоків; відсутні свідчення застаріння або фізичного пошкодження активу; не має свідчень щодо збільшення потреб у грошових коштах для експлуатації чи технічного обслуговування активу; відсутні факти щодо зменшення фактичних чистих грошових потоків або операційного прибутку від активу, в т. ч. у майбутньому.

Тест щодо можливого виявлення ознак знецінення нематеріальних активів (програмного забезпечення) на звітну дату, у зв'язку з відсутністю активного ринку на подібні активи, проводився з використанням внутрішніх чинників, що впливають на можливе знецінення програмного

забезпечення (плани, умови використання, отримані доходи, тощо) та зовнішніх чинників (індекс інфляції, курс валют, економічна ситуація, розробки подібних програм, тощо).

7.2. Основні засоби

Рух основних засобів за дев'ять місяців 2022 року був наступним:

	Офісні меблі	Комп'ютерн а техніка та обладнання	Всього
Первісна вартість			
на 01.01.2022 р.	9	151	160
Надійшло	-	-	-
Вибуло	-	-	-
на 30.09.2022 р.	9	151	160
Знос			
на 01.01.2022 р.	9	150	159
Нараховано	-	-	-
Вибуло	-	-	-
на 30.09.2022 р.	9	150	159
Балансова вартість:			
на 01.01.2022 р.	-	1	1
на 30.09.2022 р.	-	1	1

Товариство не проводило переоцінку основних засобів на звітну дату. У результаті вивчення цін щодо аналогічних основних засобів (відносно яких така інформація доступна), керівництво Товариства дійшло висновку, що справедлива вартість об'єктів основних засобів не суттєво відрізняється від їх справедливої вартості.

На звітну дату основні засоби не були надані у будь-яку заставу та не обмежені у розпорядженні та використанні Товариством.

Первісна вартість основних засобів, залишкова вартість яких дорівнює нулю та які продовжують використовуватися станом на 30 вересня 2022 року складає 159 тис. грн.

Основні засоби, що тимчасово не використовуються, на 30 вересня 2022 року відсутні.

Інформація про вартість основних засобів наведена в порівнянні з початком періоду. У порівнянні з аналогічним попереднім звітним періодом, дев'ять місяців 2021 року, Товариство не придбавало та не відчужувало основні засоби. Сума нарахованої амортизації за дев'ять місяців 2022 року та за дев'ять місяців 2021 року не значна за розміром, тому балансова вартість основних засобів, виражених у тис. грн. залишилась не змінною.

7.3. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Станом на 30 вересня 2022 року фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі включають:

	30.09.2022	01.01.2022
100% в статутному капіталі ТОВ «СВІЧ ГРУП»	7 010	7008
Разом	7 010	7008

Товариство є засновником ТОВ «СВІЧ ГРУП», сфера діяльності якого (насамперед, оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність, зокрема, обслуговування електронного документообігу між біржею, учасниками біржових торгів та іншими учасниками фінансових ринків) відповідає визначенню компанії з надання допоміжних послуг, наведеного в Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» № 2664-III від 12.07.2001.

Після первісного визнання дана фінансова інвестиція відноситься до категорії фінансових активів, що оцінюються за методом участі в капіталі.

Первісна вартість фінансової інвестиції 7 000 тис. грн. Всі внески Товариства до статутного капіталу здійснило грошовими коштами шляхом перерахування на поточний рахунок ТОВ «СВІЧ ГРУП».

Станом на звітну дату ТОВ «СВІЧ ГРУП» надало проміжну фінансову звітність, складену за міжнародними стандартами, за дев'ять місяців 2022 року прибуток становить 2 тис. грн.

Товариство здійснило перерахунок за методом участі в капіталі, вартість даної фінансової інвестиції на 30.09.2022 року складає 7 010 тис. грн. Вартість даної фінансової інвестиції за попередній звітний період складала 7008 тис. грн. У звітному періоді вартість інвестицій збільшилася на 2 тис. грн.

Станом на 30 вересня 2022 року інші фінансові інвестиції були відсутні.

7.4. ТОРГОВЕЛЬНА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Торговельна дебіторська заборгованість включає заборгованість за послуги з організації проведення торгів, які на звітну дату не були оплачені. Керівництво визнає резерв під знецінення дебіторської заборгованості за надані послуги на основі оцінки динаміки зміни кредитного ризику (ризiku настання дефолту протягом очікуваного строку дії фінансового активу) конкретного контрагента, тенденції платежів, подальших надходжень та розрахунків й аналізу очікуваних майбутніх грошових потоків.

Поточна дебіторська заборгованість станом на 30 вересня 2022 року становить:

	30.09.2022	01.01.2022
За надані послуги	363	308
Резерв збитків	(13)	(1)
Разом	350	307

Керівництвом застосовується припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим активом зазнав значного зростання з моменту первісного визнання у разі прострочення договірних платежів більш ніж 30 днів, у такому разі дебіторська заборгованість визнається кредитно-знеціненою та нараховується 100% резерв під знецінення.

Керівництво Товариства вважає, що торговельна дебіторська заборгованість, за вирахуванням резерву збитків, буде погашена шляхом отримання грошових коштів у найближчий час.

Згідно аналізу дебіторської заборгованості щодо дат формування, Товариство має наступні періоди утворення торгової дебіторської заборгованості (без врахування впливу резерву збитків):

	30.09.2022	01.01.2021
до 3-х місяців	353	307
від 3-х місяців до року	9	-
більше року	1	1
Разом	363	308

7.5. ІНША ПОТОЧНА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Станом на 30 вересня 2022 року поточна дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами включає:

	30.09.2022	01.01.2022
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	2	4
Разом	2	4

Станом на 30 вересня 2022 року інша поточна дебіторська заборгованість включає:

ПРАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА»
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ 2022 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

	30.09.2022	01.01.2022
За розрахунками з нарахованих доходів (% на залишок коштів на п/р)	5	8
За договорами про надання коштів у користування	12150	12 950
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	-
Разом	12 155	12 950

Заборгованість обліковується за договорами, укладеними з :

- ТОВ «АУКЦІОННИЙ ДІМ «ПЕРСПЕКТИВА-КОММОДІТІ», договір б/н від 27.07.22 заборгованість складає 150 тис. грн. Строк погашення заборгованості – 31.05.2023;
- ТОВ «БІТ ПРОДАКШН», договір б/н від 16.02.22 заборгованість складає 6 500 тис. грн. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;
- ПРАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ», договір б/н від 15.02.22 заборгованість складає 4 900 тис. грн. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;
- ТОВ «ЮС», договір б/н від 02.06.22 заборгованість складає 600 тис. грн. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022.

Кошти, надані у користування за вище зазначеними договорами, не передбачають нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами та є обов'язковим до повернення.

Зазначена дебіторська заборгованість відноситься до категорії фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю.

Аналіз оцінки щодо можливого знецінення наведено у Примітці 7.6.

7.6. РЕЗЕРВ ПІД ОЧІКУВАНІ КРЕДИТНІ ЗБИТКИ

Станом на звітну дату 30.09.2022 Товариство провело оцінку, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим активом (а саме: дебіторською заборгованістю) значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки Товариство використовувало оцінку зміни ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) протягом очікуваного строку дії фінансового активу. Для виконання такої оцінки Товариство порівняло ризик настання дефолту (невиконання зобов'язань) за фінансовим активом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим активом станом на дату первісного визнання, і врахувало при цьому обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що була доступною на звітну дату.

Товариством було зроблено розрахунок очікуваних кредитних збитків, який здійснювався в декілька етапів. На першому етапі визначено рівень кредитного ризику, як низький. На другому етапі визначено очікувані суми недоотримання грошових потоків в залежності від рівня кредитного ризику та ризику настання дефолту. На третьому етапі було здійснено розрахунок резерву під очікувані кредитні збитки.

Станом на звітну дату складно повністю врахувати конкретні наслідки в зв'язку з пандемією Covid-19 та воєнним станом. На підставі інформації про минулі події, поточних та прогнозних економічних умов, Товариство вирішило у 2022 році збільшити на 2% ризик настання дефолту за рахунок коронавірусу та на 3% за рахунок воєнного стану.

Резерв під очікувані кредитні збитки складає.

Найменування дебітора	Станом на 30.09.2022 (тис. грн.)
ТОВ «АУКЦІОННИЙ ДІМ «ПЕРСПЕКТИВА-КОММОДІТІ», договір б/н від 27.07.22	2

ПРАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА»
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ 2022 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

ТОВ «БІТ ПРОДАКШН» договір б/н від 16.02.2022 р.	115
ПРАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ» договір б/н від 15.02.2022 р.	87
ТОВ «ЮС» договір б/н від 02.06.2022 р.	11
Всього	215

Таким чином, сума можливого впливу кредитного знецінення зазначених фінансових активів складає 215 тис. грн., що не перевищує граничний поріг суттєвості, визначений Товариством (500 тис. грн.), та такий вплив на фінансову звітність є не суттєвим та не відображається у фінансовій звітності.

7.7. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Станом на 30.09.2022 року відкрито поточні рахунки :

у національній валюті :

- UA753809460000026504000106002 АТ «Банк Авангард», м. Київ

- UA343001190000026503011059001 АТ «Банк Альянс», м. Київ

в іноземній валюті :

- UA753809460000026504000106002 АТ «Банк Авангард», м. Київ

Після первісного визнання надалі грошові кошти та їх еквіваленти оцінюються за амортизованою вартістю.

28 березня 2022 року незалежне рейтингове агентство «КРЕДИТ-РЕЙТИНГ» підтвердило кредитний рейтинг АТ «БАНК АВАНГАРД» м. Київ на рівні uaAAA. Рейтинг знаходиться у Контрольному переліку. Прогноз рейтингу - негативний.

Чинники, що підтримують рівень кредитного рейтингу:

- вхід до групи ICU, яка займає провідні позиції на фінансовому і фондовому ринках України;
- високий рівень капіталізації;
- грошові кошти, притягнені від зв'язаних сторін;
- висока якість активів.

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAAA характеризується найвищою кредитоспроможністю в порівнянні з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Негативний прогноз вказує на вірогідність зниження рейтингу протягом року при зберіганні негативних тенденцій та реалізації поточних ризиків. Фактори, що обмежують рівень кредитних рейтингів – активні військові дії на території України, які негативно впливають на економічний стан країни та її фінансову стабільність та які можуть привести до погіршення показників діяльності банку.

Незважаючи на це надійність банку в якому Товариство відкрито свій поточний рахунок, зберігається на високому рівні, вірогідність настання дефолту зведено майже до нульового рівня принаймні протягом наступних декілька місяців. На підставі цього Товариство зробило припущення про те, що станом на звітну дату та на початок періоду амортизована собівартість грошових коштів та їх еквівалентів дорівнює їх номінальній вартості.

Станом на 30 вересня 2022 року грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти на поточних рахунках банків:

	30.09.2022	01.01.2022
Поточний рахунок, грн. АТ «Банк Авангард»	17581	16 104
Поточний рахунок, грн. АТ «Банк Альянс»	-	-
Долари США 1200 \$	87	33
Разом	17668	16 137

Доступ до грошей вільний, обмежень немає.

Станом на 30.09.2022 року та станом на 01.01.2022 року у Товариства немає розміщених депозитів.

7.8. СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ

Станом на 30 вересня 2022 року статутний капітал Товариства становив 50 000 000 (П'ятдесят мільйонів) гривень та повністю сплачений. Він поділяється на 5 000 000 000 (П'ять мільярдів) акцій, кожна номінальною вартістю 0,01 грн. (одна) копійка. Всі акції Товариства прості іменні, випущені у бездокументарній формі.

Держателі простих акцій мають право одного голосу на акцію. За результатами діяльності за рік, що скінчився 31 грудня 2021 року, Товариство не оголошувало дивіденди до виплати, зважаючи на існуючі законодавчі обмеження: згідно п. 1 ст. 21 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», прибуток фондової біржі спрямовується на її розвиток та не підлягає розподілу між її засновниками (учасниками).

Структура акціонерів Товариства станом на 30 вересня 2022 р. є наступною:

	30.09.2022		01.01.2022	
	Кількість акцій, шт.	%	Кількість акцій, шт.	%
Акціонери, що володіють пакетом більш ніж 5 %				
ТОВ «Біржова група Перспектива»	4711786160	94,2357	4711786160	94,2357
Всього	4711786160	94,2357	4711786160	94,2357
Акціонери, що володіють пакетом менш ніж 5 %	288213840	5,7643	288213840	5,7643
Разом	5000000000	100	5000000000	100

Протягом звітного періоду рішення про збільшення статутного капіталу не приймалися.

7.9. РЕЗЕРВНИЙ КАПІТАЛ

Резервний капітал формується згідно законодавства України з метою забезпечення покриття збитків підприємств. Встановлений законодавством розмір резервного капіталу становить не менше 25 % статутного капіталу. Формування резервного капіталу проводиться шляхом щорічних відрахувань у розмірі 50 відсотків прибутку Товариства. За дев'ять місяців 2022 року не проводилися чергові загальні збори акціонерів та рішення про розподіл прибутку не приймалися, відрахування в резервний капітал не відбувалося.

7.10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИПЛАТ ПЕРСОНАЛУ

Забезпечення виплат персоналу включають зобов'язання з оплати відпусток працівникам, які Товариство буде сплачувати у майбутньому при наданні відпусток, або у вигляді компенсації у разі звільнення працівників, по яким залишились невикористані відпустки. Забезпечення виплат невикористаних відпусток протягом дев'яти місяців 2022 року сформовано не було у зв'язку з несуттєвістю розрахункової суми забезпечення.

7.11. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Станом на 30 вересня 2022 року поточні зобов'язання включають:

	30.09.2022	01.01.2022
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	35	20
Зобов'язання за розрахунками з бюджетом	1	19
Зобов'язання за розрахунками зі страхування	1	2

Зобов'язання за розрахунками з оплати праці	4	7
Зобов'язання перед контрагентами	-	-
Разом	41	48

7.12.ЧИСТИЙ ДОХОД (ВИРУЧКА) ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ

За дев'ять місяців 2022 року, дохід від реалізації послуг включає:

	9 міс. 2022 рік	9 міс. 2021 рік
Надання послуг з організації торгівлі на фондовій біржі	1134	1135
Разом	1134	1135

7.13.СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ

За дев'ять місяців 2022 року, витрати, пов'язані з наданням послуг Товариством включають:

	9 міс. 2022 рік	9 міс. 2021 рік
Оплата праці та відрахування у соціальні фонди	60	53
Амортизація	785	785
Послуги сторонніх організацій	15	17
Разом	860	855

7.14.АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ

За дев'ять місяців 2022 року, адміністративні витрати включають:

	9 міс. 2022 рік	9 міс. 2021 рік
Оплата праці та відрахування у соціальні фонди	126	225
Амортизація	-	-
Оренда приміщення	54	55
Послуги сторонніх організацій	145	92
Разом	325	372

Товариством укладені договори орендні приміщення на приміщення розташовані за адресою м. Дніпро, вул. Воскресенська, буд. 30. Станом на 30.09.2022 року щоквартальна орендна плата складає 18 тис. грн., всі обов'язкові комунальні платежі включені до суми орендної плати. Товариство не планує розривати даний договір, тому загальна сума майбутніх мінімальних орендних платежів, при незміні умов складатимуть :

- протягом 2022 року очікувані витрати з оренди складають 72 тис. грн.

Товариство не здавало і не планує здавати орендовані приміщення в суборенду, тому не отримує суборендних платежів. Протягом дії договорів оренди у Товариства не існувало непередбачених орендних платежів.

Згідно умов договору непередбачені платежі можуть виникнути:

- у разі погіршення або знищення приміщення з вини орендаря, який зобов'язаний відшкодувати збитки, які дорівнюють вартості погіршення приміщення, а також упущену вигоду орендодавця;
- за прострочення внесення орендної плати пеня дорівнює подвійної облікової ставки НБУ, діючої в період прострочення від суми заборгованості, за кожен день прострочення.

Термін оренди приміщень 1 календарний рік. Якщо орендар продовжує користуватися об'єктом оренди після закінчення терміну дії договору, та за відсутності заперечень орендодавця протягом місяця після закінчення такого терміну, договір вважається поновленим (укладеним на новий термін) на 1 календарний рік на таких же умовах. Договором не передбачені умови при яких може змінюватись ціна орендної плати.

Протягом дев'яти місяців 2022 року, внаслідок пандемії «Covid-19» та воєнного стану, не було зміни орендних платежів.

7.15.ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ

За дев'ять місяців 2022 року, інші операційні прибутки та збитки включають:

	9 міс. 2022 рік	9 міс. 2021 рік
Інші операційні доходи		
відсотки за залишками коштів на поточних рахунках	45	44
курсові різниці	-	-
Всього інших операційних доходів	45	44
Інші операційні витрати		
резерв під очікувані кредитні збитки	12	1
курсова різниці	-	1
Всього інших операційних витрат	12	2
Разом	33	42

7.16.ІНШІ ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ

За дев'ять місяців 2022 року, інші прибутки та збитки включають:

	9 міс. 2022 рік	9 міс. 2021 рік
Дохід від участі в капіталі		
ТОВ «СВІЧ ГРУП» 100 %	2	5
Всього дохід від участі в капіталі	2	5
Інші доходи		
курсові різниці	20	-
Всього інших доходів	20	-
Фінансові витрати		
дисконт на дебіторську заборгованість	-	224
Всього інших доходів	-	224
Втрати від участі в капіталі		
ТОВ «СВІЧ ГРУП» 100 %	-	-
Всього втрат від участі в капіталі	-	-
Інші витрати		
резерв під очікувані кредитні збитки	-	507
Всього інших витрат	-	507
Всього	22	(726)

7.17.РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

За дев'ять місяців 2022 року, інші надходження та витрачання включають:

	9 міс. 2022 рік	9 міс. 2021 рік
Інші надходження		
перерахунок іноземної валюти	22	-
повернення судового збору	2	-
Всього інших надходжень	24	-
Інші витрачання		
орендна плата	56	24
банківська комісія	3	3
перерахунок іноземної валюти	2	1

ПрАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА»
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ 2022 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

повернення помилково отриманих коштів	-	1
реєстрація змін правил біржи	-	3
Всього інші витрачання	61	32

7.18.РУХ КОШТІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

За дев'ять місяців 2022 року, рух коштів у результаті інвестиційної діяльності був наступний

	9міс.2022 рік	9міс.2021 рік
Надходження		
повернення коштів, наданих у користування	30685	-
Всього надходжень	30 685	-
Витрачання		
надання коштів у користування	29885	20193
Всього витрачання	29 885	20 193
Всього	800	(20 193)

За дев'ять місяців 2022 року Товариство надало 29 885 тис. грн. у користування:

ТОВ «БІТ ПРОДАКШН» договір б/н від 04.01.22 сума 5 000 тис. грн. Дата надання – 05.01.2022. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;

ПРАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ» договір б/н від 04.01.22 сума 4 500 тис. грн. Дата надання – 05.01.2022. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;

ТОВ «СПЛІТ 2016» договір б/н від 05.01.22 сума 6 500 тис. грн. Дата надання – 05.01.2022. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;

ТОВ «ЮС» - договір б/н від 04.02.22 сума 635 тис. грн. Дата надання – 04.02.2022. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;

ПРАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ» договір б/н від 15.02.22 сума 4 900 тис. грн. Дата надання – 16.02.2022. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;

ТОВ «БІТ ПРОДАКШН» договір б/н від 16.02.22 сума 7 500 тис. грн. Дата надання – 16.02.2022. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;

ТОВ «ЮС» - договір б/н від 02.06.22 сума 600 тис. грн. Дата надання – 02.06.2022. Строк погашення заборгованості – 30.12.2022;

ТОВ «АУКЦІОННИЙ ДІМ «ПЕРСПЕКТИВА-КОММОДІТІ» - договір б/н від 27.07.22 сума 150 тис. грн. Дата надання – 27.07.2022. Строк погашення заборгованості – 31.05.2023;

ПРАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ» договір б/н від 26.08.22 сума 100 тис. грн. Дата надання – 26.08.2022. Строк погашення заборгованості – 31.07.2023.

Під час первинного визнання протягом дев'яти місяців 2022 року було нараховано резерв під очікувані кредитні збитки по :

- ТОВ «ЮС» у сумі 20 тис. грн.

- ТОВ «БІТ ПРОДАКШН» у сумі 213 тис. грн.

- ПрАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ» у сумі 167 тис. грн.

- ТОВ «СПЛІТ 2016» у сумі 114 тис. грн.

- ТОВ «АУКЦІОННИЙ ДІМ «ПЕРСПЕКТИВА-КОММОДІТІ» у сумі 3 тис. грн.

За дев'ять місяців 2021 року Товариство надало 20 193 тис. грн. у користування, а саме:

ТОВ «ЛЕКСФІНАНС» - договір б/н від 06.01.21 сума 323 тис. грн. Дата надання – 28.01.2021. Строк погашення заборгованості – 30.12.2021;

ТОВ «ЛЕКСФІНАНС» - договір б/н від 28.04.21 сума 270 тис. грн. Дата надання – 28.04.2021 та 05.05.2021. Строк погашення заборгованості – 30.12.2021;

ТОВ «ПАЙТОН» - договір б/н від 11.01.21 сума 7295 тис. грн. Дата надання – 13.01.2021. Строк погашення заборгованості – 30.12.2021;

ПрАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА»
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ 2022 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

ПрАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ» - договір б/н від 12.01.21 сума 6390 тис. грн. Дата надання – 15.01.2021. Строк погашення заборгованості – 30.12.2021;

ТОВ «СПЛІТ 2016» - договір б/н від 13.01.21 сума 5915 тис. грн. Дата надання – 15.01.2021. Строк погашення заборгованості – 30.12.2021.

Під час первинного визнання протягом дев'яти місяців 2021 року було нараховано резерв під очікувані кредитні збитки по :

- ТОВ «ЛЕКСФІНАНС» у сумі 11 тис. грн.
- ТОВ «ПАЙТОН» у сумі 130 тис. грн.
- ПрАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ» у сумі 114 тис. грн.
- ТОВ «СПЛІТ 2016» у сумі 105 тис. грн.

За дев'ять місяців 2022 року Товариству повернули 30 685 тис. грн. наступні контрагенти:

- ТОВ «БІТ ПРОДАКШН» - договір б/н від 04.01.2022 сума 5 000 тис. грн., договір б/н від 16.02.2022 сума 1 000 тис. грн.;
- ПрАТ «ЮК «ПРАВОЗАХИСТ ІНВЕСТ»- договір б/н від 04.01.2022 сума 4 500 тис. грн., договір б/н від 100 тис. грн.;
- ТОВ «СПЛІТ 2016» - договір б/н від 05.01.2022 сума 6 500 тис. грн.
- ТОВ «ЮС» - договір б/н від 29.12.2021 сума 12 850 тис. грн., договір б/н від 01.12.2021 сума 100 тис. грн., договір б/н від 04.02.2022 сума 635 тис. .

7.19.ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

За дев'ять місяців 2022 року, власний капітал включає:

	9міс.2022 рік	9міс. 2021 рік
Залишок на початок періоду		
Зареєстрований (пайовий) капітал	50000	50000
Резервний капітал	268	227
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	367	331
Всього	50 635	50 558
Чистий прибуток (збиток) за звітний період		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	4	(776)
Відрахування до резервного капіталу		
Резервний капітал	-	41
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-	(41)
Разом змін у капіталі		
Резервний капітал		41
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	4	(817)
Залишок на кінець періоду		
Зареєстрований (пайовий) капітал	50000	50000
Резервний капітал	268	268
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	371	(486)
Всього	50 639	49 782

Власний капітал Товариства за дев'ять місяців 2022 року в порівнянні з аналогічним попереднім періодом, дев'ять місяців 2021 року, збільшився на 857 тис. грн. Зміни відбулися за рахунок отримання прибутку та формування резерву під очікувані кредитні збитки. Станом на 30.09.2022 на відміну від 30.09.2021 не було відображено у звітності нарахування резерву під очікувані кредитні збитки тому, що сума не перевищує поріг суттєвості.

8. Розкриття іншої інформації

8.1 Умовні зобов'язання.

8.1.1. Судові позови

1. Справа № 804/7287/16 Дніпропетровський окружний адміністративний суд за позовом ПрАТ "ФБ "Перспектива" до НКЦПФР про визнання протиправною та скасування постанови про накладення санкції за правопорушення на ринку цінних паперів №221-ЦА-УП-ФБ від 28.04.2016р. Постановою Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 30.01.2017 року адміністративний позов задоволено повністю. НКЦПФР подана апеляційна скарга. Ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 02.10.2017 року провадження в справі № 804/7287/16 зупинене. Станом на 30.09.2022 року провадження не відновлене.

8.1.2. Оподаткування

Внаслідок наявності в українському податковому законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також через практику, що склалася в нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи довільно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Товариства, ймовірно, що Товариство змушене буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви під знецінення, а також на ринковий рівень цін на угоди. На думку керівництва Товариство сплатило усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти можуть переглядатися відповідними податковими органами протягом трьох років.

8.1.3. Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів

Внаслідок ситуації, яка склалася в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалася на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Товариства.

Ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Товариства. Ступінь повернення дебіторської заборгованості Товариству визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку керівництва Товариства, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

8.2 Розкриття інформації про пов'язані сторони

Відповідно до МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона має можливість контролювати іншу сторону або чинити значний вплив на діяльність іншої сторони в процесі прийняття фінансових або операційних рішень. При розгляді кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага приділяється змісту відношень, а не тільки їх юридичній формі.

Пов'язані сторони можуть укладати угоди, які не проводилися б між непов'язаними сторонами. Ціни та умови таких угод можуть відрізнятися від цін та умов угод між непов'язаними сторонами.

Станом на 30.09.2022 р. та 30.09.2021 р. прямим власником Товариства є ТОВ «БІРЖОВА ГРУПА ПЕРСПЕКТИВА» код 34497042, 49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, буд. 30, якому належить 94,2357 % акцій Товариства.

Власниками ТОВ «БІРЖОВА ГРУПА ПЕРСПЕКТИВА» є :

- Антонов Сергій Михайлович, 23.08.1961р., ІПН 2251500316, відсоток у статутному капіталі прямого власника 49,9999%, відсоток опосередкованої участі у статутному капіталі Товариства 47,1178%.

- Філіпська Ірина Вікторівна, 26.12.1972р., ІПН 2665800144, відсоток у статутному капіталі прямого власника 49,9999%, відсоток опосередкованої участі у статутному капіталі Товариства 47,1178%.

Антонов Сергій Михайлович та Філіпська Ірина Вікторівна є кінцевими бенефіціарними власниками ПРАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА».

Станом на 30.09.2022 року Товариство є 100% власником ТОВ «СВІЧ ГРУП».

Між Товариством и ТОВ «СВІЧ ГРУП» у звітному періоді не було укладено будь-яких договорів.

Операції з пов'язаними сторонами протягом дев'яти місяців 2022 року не відбувалося.

Станом на 30.09.2022 року залишків по розрахункам з пов'язаними сторонами відсутні.

Виплати провідному управлінському персоналу за дев'ять місяців 2022 року складають :

- Директору – 88 тис. грн. заробітна плата.

Виплати провідному управлінському персоналу за дев'ять місяців 2021 року складали:

- Директору – 81 тис. грн. заробітна плата.

Виплати провідному управлінському персоналу за дев'ять місяців 2022 року в порівнянні з аналогічним попереднім періодом, дев'ять місяців 2021 року, збільшились на 6 тис. грн. Зміни відбулися за рахунок збільшення посадових окладів.

8.3. Щодо подання консолідованої фінансової звітності

Станом на 30.09.2022 року Товариство контролює ТОВ «СВІЧ ГРУП», частка володіння в якому 100 %. Підприємства, що контролюють інші підприємства крім фінансових звітів про власні господарські операції повинні складати та подавати консолідовану фінансову звітність. Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV, підприємства, що контролюють інші підприємства (крім підприємств, що становлять суспільний інтерес), можуть не подавати консолідованої фінансової звітності, якщо разом із контрольованими підприємствами їхні показники на дату складання річної фінансової звітності не перевищують двох із таких критеріїв:

- балансова вартість активів - до 4 мільйонів євро;
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 8 мільйонів євро;
- середня кількість працівників - до 50 осіб.

Для визначення відповідності критеріям, встановленим у євро, застосовується офіційний курс гривні щодо іноземних валют (середній за період), розрахований на підставі курсів Національного банку, що встановлювалися для євро протягом відповідного року. Середня вартість 1 євро у 2021 році складала 32,31 грн. джерело <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerate-chart>.

За результатами останньої річної фінансової звітності, за 2021 рік, показники фінансової звітності Товариства сукупно з контрольованим підприємством не перевищують встановлених критеріїв, а саме:

- балансова вартість активів 57 703 тис. грн. < 129 240 тис. грн. (4 000 000 євро *32,31)
- чистий дохід 1 932 тис. грн. < 258 480 тис. грн. (8 000 000 євро *32,31)
- середня кількість працівників 9 осіб < 50 осіб

тому управлінським персоналом Товариства прийнято рішення не складати та не подавати консолідовану фінансову звітність за дев'ять місяців 2022 року.

8.4. Цілі та політики управління фінансовими ризиками

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

8.4.1. Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація

щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Станом на 30 вересня 2022 року на фінансові активи нараховано резерв під очікувані кредитні збитки:

- прострочена торговельна дебіторська заборгованість в сумі 13 тис. (100 %).

Фінансові активи, які знецінилися не існують, застави та інші форми забезпечення кредиту одержаних чи наданих немає.

8.4.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти.

Товариство щільно аналізує фінансові активи перед їх придбанням та відстежує подальшу інформацію з врахуванням існуючих нормативних обмежень щодо напрямів інвестування для фондової біржі, поточних та прогнозних цін та відсоткових ставок, рівня ліквідності, диверсифікації інвестиційного портфеля.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Визначення порогу чутливості керівництво Товариства здійснювало на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної дохідності від володіння іноземною валютою за період. З веденням в країні воєнного стану, НБУ зафіксувало курс валют спочатку на 24.02.2022 року. 21.07.2022 року НБУ скорегував офіційний курс гривні до долара США на 25% до 36,5686 грн/дол. США.

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.

Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 4 процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущенні, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 4 процентних пункти на вартість чистих активів Товариства.

8.4.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Товариство аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, зобов'язаннями, а також прогнозні потоки грошових коштів від операційної діяльності. Станом на 30.09.2022 року коефіцієнт абсолютної ліквідності Товариства 428,3708 ($n \geq 0,5$).

8.5. Операційний ризик

Ключовим для Товариства як професійного учасника фондового ринку, що проводить діяльність з організації торгівлі, є операційний ризик, що включає ризики, пов'язані з персоналом, недосконалою роботою інформаційних систем та засобів комунікації, а також правовий ризик. Для мінімізації зазначених ризиків виконуються наступні заходи:

- підготовка персоналу, підвищення його кваліфікації, наскрізна автоматизація бізнес-процесів;
- використання сучасного обладнання та програмного забезпечення, регулярна модифікація функціоналу електронної торговельної системи;
- використання електронного документообігу та надійний захист інформації;
- моніторинг існуючих та потенційних змін до законодавства України з метою приведення правил фондової біржі, інших внутрішніх документів, договірних відносин у відповідність до таких змін, нормотворча діяльність тощо.

Понад те, з огляду на впровадження в обіг на фондовій біржі деривативів, Товариством створено систему управління ризиками на Строковому ринку з метою забезпечення належного виконання зобов'язань за строковими контрактами, клірингу та розрахунків.

Основні ризики, на які наражаються учасники біржових торгів та/або Товариство при укладенні та виконанні біржових договорів (контрактів) щодо цінних паперів або деривативів, а також засоби мінімізації таких ризиків врегульовані на рівні правил та регламентних документів фондової біржі.

8.6. Ризики під час воєнного стану

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану", Указом президента України №64/2022 від 24.02.2022р. в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" №2102-IX від 24.02.2022р. затверджено Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні".

Указом президента України №133/2022 від 14.03.2022р. продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Указом президента України № 259/2022 від 18.04.2022р. продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 квітня 2022 року строком на 30 діб.

Указом президента України № 341/2022 від 17.05.2022р. продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 травня 2022 року строком на 90 діб.

Указом Президента України № 573/2022 від 12 серпня 2022 р. продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 23 серпня 2022 року строком на 90 діб.

У зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30 – 34, 38, 39, 41 – 44, 53 Конституції України, а також вводиться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України "Про правовий режим воєнного стану".

Введення в Україні воєнного стану зумовило виникнення додаткових ризиків діяльності суб'єктів господарювання, відповідно, управлінським персоналом Товариства були розглянуті ці ризики з точки зору їх управління та застосовано низьку заходів з метою зниження впливу таких ризиків на висновок Товариства щодо безперервності діяльності Товариства.

Аналіз ризиків:

1. Проаналізувавши структуру власності, активів та бізнес-процеси, управлінський персонал Товариства дійшов висновку що навіть опосередковано, російські зв'язки у Товариства відсутні.
2. Державні заходи в умовах воєнного стану співвідносяться з правами й обов'язками Товариства в межах господарських договорів і не підпадають під ознаки форс-мажорних обставин.
3. Розглянуто можливість роботи бізнесу під віддаленим управлінням або його передислокації (якщо у Товариства буде така потреба). Обмежень роботи бізнесу під віддаленим управлінням або його передислокації не встановлено.
4. З'ясовано можливі фінансово-економічні загрози та їх вплив на бізнес (у Товариства відкрито розрахунковий рахунок у валюті – долар США – в АТ «Банк Авангард» - керівництво вважає ризик коливання курсу валют, блокування рахунків, тощо досить незначним).
5. Товариство має п'ять найманих працівників. Товариством оцінюється вплив можливої мобілізації персоналу Товариства як низький, яка суттєво не вплине на здатність виконувати свої зобов'язання.
6. Здійснено аналіз активів, які можуть бути мобілізовані або іншим чином залучені для забезпечення обороноздатності (Товариство не має на балансі транспорту, що підпадає під мобілізаційні критерії, промислові площі, що можуть стати місцем розквартирування військовослужбовців або розміщення військового майна, тощо).
7. Здійснено аналіз активів, які можуть бути пошкоджені / знищені внаслідок проведення військових дій на території їх розміщення, тощо. Активи Товариства складаються з нематеріальних активів, дебіторської заборгованості, грошових коштів на рахунках в банківській установі, тому вищевказані активи не можуть бути пошкоджені або винищені. Однак, ризик неповернення дебіторської заборгованості у умовах воєнного стану, оцінюється як високий. В той же час Товариством проведені переговори з дебіторами юридичними особами і отримані запевнення у намірах та спроможності виконувати взяті на себе зобов'язання в повному обсязі (100%).

В умовах воєнного стану вірогідність неотримання грошових потоків залишаються високими, насамперед, у зв'язку з невизначеністю щодо ситуації в країні.

8. Є розуміння, що в разі введення воєнного стану не виключені зловживання, що загрожують бізнесу загалом і його власникам зокрема, особливо в частині примусового вилучення й відчуження майна. (Товариство оцінює вищевказаний ризик достатньо низьким).
9. Зроблено аналіз, чи працює бізнес у сфері, яку можуть прямо або опосередковано торкнутися рішення органів влади в межах забезпечення обороноздатності (Товариство не працює у сфері, що забезпечує обороноздатність - зв'язок, медіа, транспорт, тощо, тому зазначений ризик оцінюється досить низьким).

Товариство регулярно здійснює аналіз військової ситуації в країні. Активних воєнних заходів на території розташування підприємства та його основних контрагентів не ведеться, проте керівництво Товариства не має змоги оцінити вплив таких подій, оскільки подальший розвиток, тривалість та вплив війни неможливо передбачити.

8.7. Діяльність в умовах «Covid-19» та воєнного стану

Суттєвим викликом для фондового ринку стала чергова світова фінансова криза, спровокована насамперед пандемією коронавірусної хвороби «Covid-19», яка призвела не тільки до суттєвого зростання смертності та складнощів у сфері охорони здоров'я (на кінець вересня 2022 р. у світі було заражено 617 млн осіб, вмерло 6,5 млн осіб), але й до низки глобальних негативних соціально-економічних наслідків, які тільки поглибилися внаслідок вторгнення РФ на територію України, значного поширення зустрічних санкційних обмежень на фінансових та товарних ринках, дефіциту енергоносіїв та продуктів харчування, зростання кількості вимушених мігрантів та переміщених осіб:

- збільшення безробіття (за оновленими оцінками Міжнародної організації охорони праці, у 2022 р. кількість безробітних на 52 млн перевищить докризовий рівень, а у 2023 р. все ще не відновиться, адже робочих місць буде на 27 млн менше, ніж до пандемії),

- скорочення обсягів міжнародної торгівлі (до 7,6% за 2020 р., внаслідок масових збоїв у глобальних ланцюжках поставки товарів та туристичних потоків, проте у 2021 р. ситуація покращилася, проте збільшення на 5,4% у 2021 р. недостатньо компенсувало попереднє падіння, а у 2022 р. очікується чергове погіршення стану міжнародної торгівлі, зокрема через додаткові санкційні та логістичні ризики, спричинені повномасштабною агресією РФ проти України),

- падіння світової економіки загалом (на 4,3% у 2020 р., що у 2,5 рази більше за наслідки кризи 2009 рр., хоча у 2021 р. відбулося зростання глобального ВВП на 6,1%, проте воно було досить нерівномірним та не повністю компенсувало попередній спад, особливо зважаючи на уповільнення зростання глобальної економіки внаслідок війни в Україні, внаслідок чого МВФ неодноразово скорочував оцінки світового зростання у 2022 р. – з 4,9% до 3,2%),

- зменшення попиту на значне коло послуг, які важко перевести у дистанційну форму (туризм, сфера розваг, пасажирський транспорт тощо),

- нестабільності ціноутворення на окремі значущі для економіки активи,

- розбалансування бюджетної політики через значні обсяги державної підтримки економіки та фінансові стимули (загалом до \$14 трлн, але переважно у розвинутих країнах) та зростання державних боргів (за оцінками МВФ, за наслідками 2020 р. сукупний державний борг сягнув 99% світового ВВП, суверенний – 256% ВВП, при цьому спостерігалось найбільше річне зростання заборгованості з часів Другої світової війни);

- значне зростання інфляції (навіть у достатньо диверсифікованих розвинутих економіках інфляція сягнула рекордних значень за останні 40 років, зокрема через аномальне збільшення вартості енергоносіїв та продуктів харчування).

Непевність та складність прогнозування подальшого розвитку подій у світовій та національній економіці, яка значною мірою залежить від стану справ на зовнішніх товарних та фінансових ринках, пояснюється технологічними та процедурними складнощами щодо розробки та виробництва достатньої кількості вакцин, неочевидністю перспектив щодо активності вакцинації та ступеню ефективності різних вакцин проти коронавірусної хвороби, зважаючи на зростаючу кількість її мутацій, окремі випадки летальних результатів після вакцинації деякими видами вакцин. Нажаль, Україна поки що суттєво відстає за темпами вакцинації від низки провідних країн світу та, відповідно, характеризується подальшим поширенням хвороби (всього з 2020 р. заражено 5,1 млн осіб, летальних випадків 0,11 млн осіб).

Разом з тим, в сучасних умовах карантинні заходи суттєво посилили попит на дистанційні послуги. Певною мірою, це стосується і попиту на дистанційні послуги щодо доступу до конкурентних торгів фінансовими інструментами, тобто послуги, які надає фондова біржа та торговці цінними паперами-члени біржі. Це стосується як світових тенденцій, адже за період пандемії у світі значно зросла кількість та торговельна активність онлайн-трейдерів, так і України, де у 2021-2022 р. вже впроваджено або анонсовано запуск значної кількості мобільних додатків банків та інвестиційних фірм для онлайн-трейдингу та інвестицій у державні облігації та цінні папери іноземних емітентів.

Незалежно від ступеню жорсткості карантинних обмежень, ПрАТ «ФБ «Перспектива» продовжує надавати всі необхідні сервіси та послуги в режимі онлайн. Торговельна система біржі, незалежно від форми доступу працівників та учасників біржових торгів, функціонує в звичному надійному режимі.

Біржою запроваджено комплекс організаційних та технологічних заходів для вирішення питань дистанційного режиму праці для працівників біржі, а також для супроводження аналогічних процесів для членів біржі, в т.ч. щодо оновлення чи додаткового встановлення програмного забезпечення на віддалених робочих місцях уповноважених представників членів біржі, розширення варіантів дистанційних форм комунікацій та засобів електронного документообігу.

Попри пандемію, обсяг торгів на ПрАТ «ФБ «Перспектива» у 2020 р. зріс на 8% (до 201 млрд грн). У поточному році темпи зростання збереглися: обсяг торгів на ФБ «Перспектива» за 2021 р. зріс

на 8% (до 217 млрд грн). При цьому значно зросла кількість біржових угод – у 2,4 раз (до 17,8 тис). ПрАТ «ФБ «Перспектива» залишається провідним оператором ринку капіталу, хоча конкуренція між фондовими біржами у 2021 р. значно підвищилася, тож частка ПрАТ «ФБ «Перспектива» у загальному обсязі біржових торгів скоротилася до 48%, проте у загальній кількості угод зросла до 52%.

Поточні наслідки протидії поширенню коронавірусної інфекції та інших захворювань в Україні та світі поки що є достатньо непевними, зважаючи на періодичну появу нових штамів вірусу, а також поширення інших видів інфекцій. Отже біржа оперативно відстежує епідемічну ситуацію, відповідні зміни у законодавстві та оцінює наявні ризики з метою їх врахування у побудові внутрішніх бізнес-процесів та зовнішніх комунікаціях.

Разом з тим, вплив на національну економіку впровадження воєнного стану та поширення території, де відбуваються активні бойові дії, виявився поки що значно більш суттєвим, ніж вплив пандемії. За оцінками НБУ, падіння економіки України у 2022 р. очікується на рівні 31,5%, з подальшим зростанням на 4-5% у 2023-2024 рр. із завершенням активної фази війни. Разом з тим, завдяки розблокуванню експорту зерна, збільшенню міжнародної фінансової допомоги та поставок сучасної зброї, а також суттєвим успіхам ВСУ щодо звільнення частини тимчасово окупованих територій, економічна ситуація та стан державних фінансів поступово стабілізується.

На фінансових ринках України у лютому-серпні 2022 р. було впроваджено певні обмеження, зокрема, 24.02.2022 регулятором фондового ринку було припинено обіг всіх цінних паперів та введено заборону на проведення операцій учасниками ринків капіталу. З початку березня 2022р. дозволено обіг лише окремих серій державних облігацій (військових облігацій) та поступово розширюється перелік видів операцій, доступних для фінансових інститутів. Тим не менше, наявні обмеження, разом з іншими чинниками нестабільності через бойові дії та евакуацію частини учасників ринку до більш безпечних районів, природно призвели до скорочення попиту на інвестиційні послуги та фінансові інструменти. Зокрема, обсяг торгів на фондових біржах України у січні 2022 р. становив 48,8 млрд грн. та навіть до 24 лютого встигли наторгувати на 44,6 млрд грн., однак у березні обсяг біржових торгів скоротився у 25 раз - до 1,8 млрд грн. У II кварталі, через регуляторні обмеження, обсяги торгів на біржовому ринку залишилися мізерними: по 4,4 млрд грн у квітні-травні та 2,8 млрд грн у червні. Подібні тенденції характеризували і торговельну активність на ПрАТ «Фондова біржа «Перспектива»: січень – 17,1 млрд грн, лютий - 22,1 млрд грн., березень – 0,5 млрд грн., квітень – 3,5 млрд грн, травень – 2,5 млрд грн, червень – 0,5 млрд грн.

З 8 серпня мораторій на обіг цінних паперів було завершено, що позитивно вплинуло на біржову ліквідність, хоча показники обсягів біржових торгів все ще істотно поступаються довоєнним значенням. Так, обсяг торгів на фондових біржах України у III кварталі становив 21,3 млрд грн., тобто у 1,8 разів більше за II квартал, на ПрАТ «Фондова біржа «Перспектива» - після мінімальних показників червня-липня 2022 р. (0,5 та 0,1 млрд грн. відповідно) спостерігалось швидке відновлення торговельної активності (2,0 та 3,6 млрд грн. у серпні-вересні).

Також, завдяки активності фізичних осіб-покупців військових облігацій, кількість укладених на ФБ «Перспектива» угод продовжує зростати: протягом січня-вересня 2022 р. укладено 20,3 тис угод, що у 1,8 разів перевищує показники аналогічного періоду 2021 року. Запуск у липні 2022 р. валютних розрахунків (за державними облігаціями, номінованими у доларах та євро, у валюті номіналу) та розмороження вторинного ринку ОВДП у серпні дають надію на поступове відновлення активності українських ринків капіталу.

8.8. Управління капіталом

Товариство розглядає позикові засоби і власний капітал як основні джерела формування фінансових ресурсів. Завданнями управління капіталом є: забезпечення здатності Товариства продовжувати функціонувати як підприємство, що постійно діє, з метою отримання прибутків, а також забезпечення фінансування операційних потреб, капіталовкладень і стратегії розвитку Товариства. Політика Товариства по управлінню капіталом направлена на забезпечення і підтримку його оптимальної структури з метою зменшення сукупних витрат по залученню капіталу, а також збереження довіри інвесторів, кредиторів та учасників ринку і забезпечення майбутнього розвитку свого бізнесу.

Товариство, як ліцензований учасник ринку цінних паперів, має виконувати вимоги щодо достатності капіталу, встановлені законодавством та нормативно-правовими актами НКЦПФР. Зокрема, розмір власного капіталу фондової біржі, що здійснює кліринг та розрахунки, має становити не менше 25 млн. гривень. Станом на 30 вересня 2022 року статутний капітал Товариства сягає 50 млн. грн.

Слід зазначити, що Положенням щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками (затверджене рішенням НКЦПФР від 01.10.2015 № 1597) встановлено низку параметрів, завдяки яким оцінюються ризики діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку.

Пруденційні нормативи Товариства :

	Станом на 30.09.2022	Станом на 01.01.2022
Норматив достатності власних коштів ($n \geq 1$)	137,01	121,40
Коефіцієнт покриття операційного ризику ($n \geq 1$)	432,02	352,43
Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($n \geq 0.5$)	428,37	333,21
Розмір капіталу першого рівня, тис. грн.	37 138	36 288
Коефіцієнт покриття зобов'язань учасників клірингу ($n \leq 0.8$)	0,00	0,00
Вартість високоліквідних активів, тис. грн.	17 668	16 137
Середнє значення позитивного нетто-доходу, тис. грн.	573	686
Величина операційного ризику, тис. грн.	86	103

Показники достатності власних коштів для фондової біржі (враховує розмір регулятивного капіталу та фіксованих накладних витрат за попередній фінансовий рік), покриття операційного ризику (відображає здатність фондової біржі забезпечувати покриття своїх операційних ризиків власними коштами відповідно до певного рівня середньорічного позитивного нетто-доходу за 3 попередні фінансові роки), а також покриття зобов'язань учасників клірингу за деривативами та абсолютної ліквідності перевищують нормативні значення. Це свідчить про здатність Товариства утримувати достатньо високий обсяг власних коштів для покриття витрат, ліквідних активів для покриття зобов'язань, а також надійне покриття ризиків.

8.9. Адаптивне управління

Складна економічна ситуація у державі, вимагає ретельного забезпечення Товариства всіма необхідними ресурсами: людськими, матеріальними, енергетичними, інформаційними та управлінськими. Таким чином, керівництво вирішує питання щодо впровадження системи адаптивного управління Товариством. Особливістю адаптивного управління є гнучкість, інноваційність, здатність до пристосування до нових викликів зовнішнього та внутрішнього середовища на основі впровадження нових інструментів та методів управління. Мета адаптивного управління: пошук нових найефективніших форм ухвалення та виконання рішень щодо функціонування та розвитку Товариства в умовах мінливого зовнішнього середовища. Об'єктом адаптивного управління є система діяльності Товариства впродовж конкретного часового періоду. Предмет адаптивного управління – наявність та зміст процесів, що відбуваються в межах Товариства і в його зовнішньому оточенні, їхній вплив на економічний та технологічний розвиток Товариства. До основних принципів, які мають при цьому дотримуватися, керівництво відносить: альтернативність, прозорість, інформаційну забезпеченість, ефективність; функції, що підлягають оптимізації – прогнозування і планування; організація роботи; активізація і стимулювання; координація і регулювання; контроль, облік і аналіз.

При прийнятті управлінських рішень керівництво враховує динамічність зовнішнього і внутрішнього середовища; складність і різноманітність економічних процесів на фінансових ринках; мінливу правову основу; наявність і взаємозв'язок мети і критеріїв (придатних чи непридатних для формалізації); ризики неповноти, недостатньої точності початкової інформації; складність однозначного структурування стратегічних задач підприємства.

Адаптивність Товариства полягає не лише у реагуванні на події, які відбулися, але й у їхньому передбаченні, отже керівництво при прийнятті рішень керується принципами: надійність, гнучкість та мобільність. Зокрема, це стосується реагування на регулярні зміни законодавчого та нормативно-правового оформлення діяльності учасників фінансових ринків, в т.ч. оцінки наслідків не тільки прийнятих правових актів, які ще не набули чинності, але й проектів значущих нормативних змін.

При використанні економічних ресурсів Товариства, керівництво зважає насамперед вплив несприятливої дії економічних чинників, а також орієнтується на дотримання нормативно-правових актів і положень укладених договорів (з отримувачами послуг Товариства, суб'єктами інфраструктури фінансових ринків, іншими контрагентами). З метою збереження економічних ресурсів, регулярно аналізуються зміни у цінах (тарифах) та наявні технологічні зміни.

Одним з найважливіших ресурсів Товариства керівництво вважає людські ресурси, що зумовлює значну увагу до їх здоров'я, навчання, різних форм заохочення. Конкурентоспроможність персоналу, висока професійність та універсальність фахівців, високий ступінь автоматизації бізнес-процесів, нарівні з технологічністю та зручністю доступу до фінансових ресурсів, забезпечують Товариству стабільне положення на ринку та можливість якісного надання послуг клієнтам навіть в умовах карантинних обмежень та дистанційного обслуговування.

8.10. Події після Балансу

На момент підписання даної фінансової звітності Товариство не мало будь-яких значних подій, які б відповідно МСБО 10 потребували коригування фінансової звітності або додаткового відображення у примітках.

Директор С.Є. Шишков
Директор ТОВ «РС ГРУП» М.А. Каменська